

Z uwagi na powtarzające się pytania, dotyczące czynności doradczych, o których mowa w art. 48 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz.2104, ze zm.), przedstawiam do ewentualnego wykorzystania przez audytorów wewnętrznych cytaty zaczerpnięte z „Practice Advisories”, dokumentu opracowanego przez Instytut Audytorów Wewnętrznych (IIA), odnoszące się do tej kwestii. Dla ułatwienia wersja angielska tekstu została zestawiona z polską wersją językową (tłumaczenie wykonano na użytek Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego).

<p>Zasady wykonywania działalności doradczej przez audytorów wewnętrznych</p>	<p>Principles Guiding the Performance of Consulting Activities of Internal Auditors</p>
<p>1000.C1 - Rodzaj usług doradczych powinien być określony w karcie audytu.</p> <p>Podczas wykonywania formalnych usług doradczych, audytorzy wewnętrzni powinni wziąć pod uwagę następujące sugestie. Niniejsze wytyczne nie mają na celu przedstawienia wszystkich kwestii, których rozważenie może być konieczne przy wykonywaniu zadania doradczego, a audytorzy wewnętrzni powinni podjąć dodatkowe środki ostrożności, aby upewnić się, że kierownictwo i zarząd rozumieją i zgadzają się z koncepcją, wytycznymi operacyjnymi oraz sposobem przekazywania informacji wymaganymi przy wykonywaniu usług doradczych.</p> <p>1. Przedstawienie wartości – uznanie wartości działania audytu wewnętrznego dokonuje się poprzez fakt zatrudniania audytorów wewnętrznych w organizacjach, w sposób odpowiadający kulturze każdej organizacji oraz wielkość jej zasobów. Przedstawienie wartości wyrażone jest w definicji audytu wewnętrznego i obejmuje działalność zapewniającą i doradczą, ukierunkowaną na przysporzenie wartości organizacji poprzez wprowadzanie systematycznego i zdyscyplinowanego podejścia do obszarów governance, ryzyka i kontroli.</p>	<p>1000.C1 - The nature of consulting services should be defined in the audit charter.</p> <p>Internal auditors should consider the following guiding principles when performing consulting engagements. This guidance is not intended to represent all the considerations that may be necessary in performing a consulting engagement and internal auditors should take extra precautions to determine that management and the board understand and agree with the concept, operating guidelines, and communications required for performing consulting services.</p> <p>1. Value Proposition The value proposition of the internal audit activity is realized within every organization that employs internal auditors in a manner that suits the culture and resources of that organization. That value proposition is captured in the definition of internal auditing and includes assurance and consulting activities designed to add value to the organization by bringing a systematic, disciplined approach to the areas of governance, risk, and control.</p>

<p>2. Spójność z definicją audytu wewnętrznego – zdyscyplinowana, systematyczna metodologia oceny zawiera się w każdym działaniu audytu wewnętrznego. Lista usług może ogólnie zawierać się w szerokich kategoriach zapewniania i doradztwa. Możliwe są jednak również nowe formy usług przysparzających wartości, które pozostają spójne z szeroką definicją audytu wewnętrznego..</p> <p>3. Działania audytu wkraczające poza zapewnianie i doradztwo – Istnieje wiele rodzajów usług audytu wewnętrznego. Zapewnianie i doradztwo nie wykluczają się wzajemnie, ani nie stanowią przeszkody w świadczeniu innych usług audytu, jak np. prowadzenie dochodzeń i wykonywanie ról poza audytem.</p> <p>4. Współzależność pomiędzy zapewnianiem a doradztwem – Usługi doradcze wykonywane przez audyt wewnętrzny podnoszą jego wartość dodaną. Choć usługi doradcze są często bezpośrednim następstwem usług zapewniających, należy zauważyć, iż możliwe jest wykonanie usług zapewniających, wynikających z zadań doradczych.</p> <p>5. Prawo doradzania w karcie audytu wewnętrznego – Audytorzy wewnętrzni tradycyjnie wykonują wiele rodzajów usług doradczych, włączając w to analizę mechanizmów kontrolnych wbudowanych w tworzone systemy, analizy produktów z zakresu bezpieczeństwa, uczestnictwo w zespołach zadaniowych w celu przeprowadzania analizy działalności operacyjnej, wydawania zaleceń, itd. Rada (lub komitet audytu) powinna upoważnić audyt wewnętrzny do wykonywania dodatkowych usług, jeżeli nie spowodują one powstania konfliktu interesów, ani nie odciągną audytu od obowiązków wobec rady. Takie upoważnienie powinno zostać zapisane w karcie audytu wewnętrznego.</p> <p>6. Obiektywizm – Usługi doradcze mogą wzbogacać wiedzę audytora na temat procesów biznesowych lub kwestii związanych z zadaniem zapewniającym i niekoniecznie muszą ograniczać obiektywizm audytora lub działania audytu wewnętrznego. Audyt wewnętrzny nie jest funkcją decyzyjną kierownictwa. Decyzje co do</p>	<p>2. Consistency with Internal Audit Definition A disciplined, systematic evaluation methodology is incorporated in each internal audit activity. The list of services can generally be incorporated into the broad categories of assurance and consulting. However, the services may also include evolving forms of value-adding services that are consistent with the broad definition of internal auditing.</p> <p>3. Audit Activities Beyond Assurance and Consulting There are multiple internal auditing services. Assurance and consulting are not mutually exclusive and do not preclude other auditing services such as investigations and non-auditing roles. Many audit services will have both an assurance and consultative (advising) role.</p> <p>4. Interrelationship Between Assurance and Consulting Internal audit consulting enriches value-adding internal auditing. While consulting is often the direct result of assurance services, it should also be recognized that assurance could also be generated from consulting engagements.</p> <p>5. Empower Consulting Through the Internal Audit Charter Internal auditors have traditionally performed many types of consulting services ranging from the analysis of controls built into developing systems, analysis of security products, serving on task forces to analyze operations and make recommendations, and so forth. The board (or audit committee) should empower the internal audit activity to perform additional services where they do not represent a conflict of interest or detract from its obligations to the committee. That empowerment should be reflected in the internal audit charter.</p> <p>6. Objectivity Consulting services may enhance the auditor's understanding of business processes or issues related to an assurance engagement and do not necessarily impair the auditor's or the internal audit activity's objectivity. Internal auditing is not a management decision-making function.</p>
--	--

<p>przyjęcia lub wdrażania zaleceń wydanych jako rezultat usługi doradczej audytu wewnętrznego powinny zostać podjęte przez kierownictwo. Wobec powyższego, decyzje kierownictwa nie powinny naruszać obiektywizmu audytu wewnętrznego.</p> <p>7. Podstawa świadczenia usług doradczych przez audyt wewnętrzny – Doradztwo jest w znacznej części naturalną kontynuacją usług zapewniających i dochodzeniowych, i może przybierać postać nieformalnych porad, analiz lub ocen. Audyt wewnętrzny zajmuje szczególnie korzystne miejsce do wykonywania tego rodzaju usług doradczych opierając swe działania na a) przestrzeganiu najwyższych standardów obiektywizmu oraz b) szerokim zasobie wiedzy o procesach, ryzyku i strategii w organizacji.</p> <p>8. Przekazywanie istotnych informacji – Podstawową wartością audytu wewnętrznego jest dostarczanie zapewnienia kierownictwu wyższego szczebla oraz dyrektorom z komitetu audytu. Metody wykonywania zadań doradczych nie mogą przesłaniać informacji, które zdaniem zarządzającego audytem wewnętrznym powinny zostać przedstawione kierownictwu wyższego szczebla i członkom rady. W tym kontekście należy rozumieć całokształt doradztwa.</p> <p>9. Zasady doradztwa przyjęte w organizacji - Organizacje muszą przyjąć podstawowe zasady wykonywania usług doradczych, które są zrozumiałe przez wszystkich członków, zapisane w karcie audytu i zatwierdzone przez komitet audytu oraz ogłoszone w organizacji.</p> <p>10. Formalne zadania doradcze – Kierownictwo często angażuje zewnętrznych konsultantów do formalnych zadań doradczych, trwających przez długi czas. Organizacja może jednakże, dojść do wniosku, że niektóre formalne zadania doradcze mogą być wykonane w ramach działalności audytu wewnętrznego, który posiada odpowiednie do tego kwalifikacje. Jeżeli formalne zadanie doradcze ma być realizowane w ramach działań audytu wewnętrznego, to zespół audytorów wewnętrznych powinien stosować systematyczne i zdyscyplinowane podejście.</p>	<p>Decisions to adopt or implement recommendations made as a result of an internal audit advisory service should be made by management. Therefore internal audit objectivity should not be impaired by the decisions made by management.</p> <p>7. Internal Audit Foundation for Consulting Services Much of consulting is a natural extension of assurance and investigative services and may represent informal or formal advice, analysis, or assessments. The internal audit activity is uniquely positioned to perform this type of consulting work based on (a) its adherence to the highest standards of objectivity; and (b) its breadth of knowledge about organizational processes, risks, and strategies.</p> <p>8. Communication of Fundamental Information A primary internal audit value is to provide assurance to senior management and audit committee directors. Consulting engagements cannot be rendered in a manner that masks information that in the chief audit executive's (CAE) judgment should be presented to senior executives and board members. All consulting is to be understood in that context.</p> <p>9. Principles of Consulting Understood by the Organization Organizations must have ground rules for the performance of consulting services that are understood by all members of an organization and these rules should be codified in the audit charter approved by the audit committee and promulgated in the organization.</p> <p>10. Formal Consulting Engagements Management often engages outside consultants for formal consulting engagements that last a significant period of time. However, an organization may find that the internal audit activity is uniquely qualified for some formal consulting tasks. If an internal audit activity undertakes to perform a formal consulting engagement, the internal audit group should bring a systematic, disciplined approach to the conduct of the engagement.</p>
--	---

<p>11. Obowiązki Zarządzającego audytem wewnętrznym – Usługi doradcze umożliwiają Zarządzającemu audytem wewnętrznym podjęcie dialogu z kierownictwem na temat konkretnych kwestii zarządzania. W tym dialogu zakres zadania i czas, który zadanie obejmuje, określone są pod kątem potrzeb kierownictwa. Jednakże, Zarządzający audytem wewnętrznym zachowuje prawo ustalenia technik audytu oraz informowania kierownictwa wyższego szczebla i członków komitetu audytu o tych wynikach, których charakter i istotność stwarzają poważne ryzyko dla organizacji.</p> <p>12. Kryteria rozstrzygania konfliktów lub spraw bieżących – Audytor wewnętrzny w pierwszym rzędzie jest i pozostaje audytorem wewnętrznym. Przy wykonywaniu wszelkich usług audytor wewnętrzny kieruje się Kodeksem Etyki Instytutu Auditorów Wewnętrznych [Institute of Internal Auditors (IIA)] oraz Standardami Atrybutów i Standardami Działania, określonymi w <i>Międzynarodowych Standardach Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego</i>. Rozwiązywanie wszelkich nieprzewidzianych konfliktów lub działań, powinno być zgodne z Kodeksem Etyki i <i>Standardami</i>.</p>	<p>11. CAE Responsibilities Consulting services permit the CAE to enter into dialog with management to address specific managerial issues. In this dialog, the breadth of the engagement and time frames are made responsive to management needs. However, the CAE retains the prerogative of setting the audit techniques and the right of reporting to senior executives and audit committee members when the nature and materiality of results pose significant risks to the organization.</p> <p>12. Criteria for Resolving Conflicts or Evolving Issues An internal auditor is first and foremost an internal auditor. Thus, in the performance of all services the internal auditor is guided by The IIA's Code of Ethics and the Attribute and Performance Standards of the <i>International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing (Standards)</i>. Any unforeseen conflicts or activities should be resolved consistent with the Code of Ethics and <i>Standards</i>.</p>
<p>Dodatkowe uwagi do formalnych zadań doradczych</p> <p>Usługi doradcze mogą mieć różną formę, począwszy od formalnych zadań określonych przez pisemne porozumienia do czynności doradczych, takich jak uczestnictwo w stałych lub tymczasowych komitetach zarządzających lub zespołach projektowych. Od audytorów wewnętrznych oczekuje się wykorzystywania profesjonalnego osądu do oceny stopnia, w jakim wskazówki zawarte w niniejszej poradzie powinny być stosowane w każdej z określonych sytuacji. Szczególne zadania doradcze takie jak udział w zespole fuzji i przejęć lub zadania w nagłych przypadkach (Np. wychodzenie z sytuacji kryzysowych) mogą wymagać odejścia od zwykłych lub ustalonych procedur dotyczących wykonywania usług doradczych.</p> <p>Podczas wykonywania formalnych usług doradczych audytorzy wewnętrzni powinni wziąć pod uwagę następujące sugestie. Niniejsze</p>	<p>Additional Considerations for Formal Consulting Engagements</p> <p>Consulting may range from formal engagements, defined by written agreements, to advisory activities, such as participating in standing or temporary management committees or project teams. Internal auditors are expected to use professional judgment to determine the extent to which the guidance provided in this advisory should be applied in each given situation. Special consulting engagements, such as participation in a merger or acquisition project and in an emergency engagement (for example, a review of disaster recovery activities), may require departure from normal or established procedures for conducting consulting engagements.</p> <p>Internal auditors should consider the following suggestions when performing formal consulting engagements. This guidance is not intended to represent all the considerations that may be</p>

<p>wskazówki nie mają na celu przedstawienia wszystkich kwestii, których rozważenie może być konieczne przy wykonywaniu zadania doradczego a audytorzy wewnętrzni powinni podjąć dodatkowe środki ostrożności, aby upewnić się, że kierownictwo i zarząd rozumieją i zgadzają się z koncepcją, wytycznymi operacyjnymi oraz sposobem przekazywania informacji wymaganymi przy wykonywaniu usług doradczych.</p>	<p>necessary in performing a consulting engagement and internal auditors should take extra precautions to determine that management and the board understand and agree with the concept, operating guidelines, and communications required for performing formal consulting services.</p>
<p>Definicja usług doradczych</p> <p>1. Glosariusz w <i>Międzynarodowych Standardach Profesjonalnej Praktyki Audytu Wewnętrznego (Standardy)</i> w następujący sposób definiuje usługi doradcze: Doradztwo i pokrewne działania usługowe dla klienta, których charakter i zakres są uzgodnione z klientem i których zamierzeniem jest przysporzenie wartości oraz usprawnienie procesów governance, zarządzania ryzykiem i kontroli z zachowaniem zasady, że audytor wewnętrzny nie przejmuje na siebie odpowiedzialności kierownictwa. Przykładami takich usług są konsultacja, doradztwo, usprawnienie (udogodnienie) oraz szkolenie.</p> <p>2. Zarządzający audytem wewnętrznym powinien określić metodologię służącą klasyfikowaniu zadań w ramach organizacji. W niektórych okolicznościach właściwym będzie przeprowadzenie zadania „mieszanego”, które zawiera w sobie zarówno elementy działalności doradczej, jak i zapewniającej w jednym skonsolidowanym podejściu. W innych przypadkach właściwym będzie oddzielenie w zadaniu elementów zapewniających od doradczych.</p> <p>3. Audytorzy wewnętrzni mogą świadczyć usługi doradcze jako część swojej zwykłej lub rutynowej działalności, jak również na żądanie kierownictwa. Każda organizacja powinna rozważyć rodzaj oferowanych usług doradczych, oraz określić, czy powinny zostać opracowane konkretne zasady lub procedury dla każdego rodzaju działalności. Możliwe kategorie mogą obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formalne zadania doradcze – planowane i wykonywane zgodnie z pisemną umową. • Nieformalne zadania doradcze – działalność rutynowa, np. udział w stałych komisjach, projektach o ograniczonym czasie trwania, zebraniach doraźnych (ad hoc) oraz rutynowej wymianie informacji. 	<p>Definition of Consulting Services</p> <p>1. The Glossary in the <i>International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing (Standards)</i> defines consulting services as follows: Advisory and related client service activities, the nature and scope of which are agreed with the client and which are intended to add value and improve an organization s governance, risk management, and control processes without the internal auditor assuming management responsibility. Examples include counsel, advice, facilitation, and training.</p> <p>2. The chief audit executive (CAE) should determine the methodology to use for classifying engagements within the organization. In some circumstances, it may be appropriate to conduct a blended engagement that incorporates elements of both consulting and assurance activities into one consolidated approach. In other cases, it may be appropriate to distinguish between the assurance and consulting components of the engagement.</p> <p>3. Internal auditors may conduct consulting services as part of their normal or routine activities as well as in response to requests by management. Each organization should consider the type of consulting activities to be offered and determine if specific policies or procedures should be developed for each type of activity. Possible categories could include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formal consulting engagements planned and subject to written agreement. • Informal consulting engagements routine activities, such as participation on standing committees, limited-life projects, ad hoc meetings, and routine information exchange.

<ul style="list-style-type: none"> • Specjalne zadania doradcze - udział w zespole fuzji i przejęć lub w zespole ds. konwersji systemów. • Pilne zadania doradcze – udział w zespole powołanym w celu przywrócenia lub utrzymania działalności operacyjnej po awarii lub innym nadzwyczajnym wydarzeniu biznesowym, bądź w zespole, którego zadaniem jest pomóc w wykonaniu szczególnego polecenia lub dotrzymania nietypowego terminu. <p>4. Jeżeli bardziej właściwe jest wykonanie audytu zapewniającego, audytorzy generalnie nie powinni zgadzać się na wykonanie usługi doradczej pozwalającej na proste obejście, lub umożliwienie obejścia innym osobom, wymogów stosowanych w przypadku audytu zapewniającego. Nie wyklucza to korygowania metodologii, gdy uzna się, iż bardziej odpowiednim sposobem realizacji usług wykonanych uprzednio jako zapewniające, będzie usługa doradcza.</p> <p>Niezależność i obiektywizm w zadaniach doradczych <i>(Standard 1130.C1)</i></p> <p>5. Audytorzy wewnętrzni proszeni są czasami o wykonanie usług doradczych dotyczących działalności operacyjnej, za którą byli wcześniej odpowiedzialni, lub, dla której wykonali audyt zapewniający. Przed zaoferowaniem usług doradczych Zarządzający audytem wewnętrznym powinien upewnić się, że rada rozumie i akceptuje koncepcję świadczenia usług doradczych. Po zatwierdzeniu, do karty audytu wewnętrznego należy wprowadzić zmiany dotyczące uprawnień i obowiązków w zakresie działalności doradczej, a audyt wewnętrzny powinien opracować odpowiednie zasady i procedury wykonywania takich usług.</p> <p>6. Audytorzy wewnętrzni powinni zachowywać obiektywizm przy formułowaniu wniosków i oferowania porad kierownictwu. Jeżeli przed rozpoczęciem usługi doradczej lub w trakcie jej realizacji wystąpi naruszenie niezależności lub obiektywizmu, to należy niezwłocznie ujawnić to kierownictwu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Special consulting engagements participation on a merger and acquisition team or system conversion team. • Emergency consulting engagements participation on a team established for recovery or maintenance of operations after a disaster or other extraordinary business event or a team assembled to supply temporary help to meet a special request or unusual deadline. <p>4. Auditors generally should not agree to conduct a consulting engagement simply to circumvent, or to allow others to circumvent, requirements that would normally apply to an assurance engagement if the service in question is more appropriately conducted as an assurance engagement. This does not preclude adjusting methodologies where services once conducted as assurance engagements are deemed more suitable to being performed as a consulting engagement.</p> <p>Independence and Objectivity in Consulting Engagements <i>(Standard 1130.C1)</i></p> <p>5. Internal auditors are sometimes requested to provide consulting services relating to operations for which they had previous responsibilities or had conducted assurance services. Prior to offering consulting services, the CAE should confirm that the board understands and approves the concept of providing consulting services. Once approved, the internal audit charter should be amended to include authority and responsibilities for consulting activities, and the internal audit activity should develop appropriate policies and procedures for conducting such engagements.</p> <p>6. Internal auditors should maintain their objectivity when drawing conclusions and offering advice to management. If impairments to independence or objectivity exist prior to commencement of the consulting engagement, or subsequently develop during the engagement, disclosure should be made immediately to management.</p>
---	---

<p>7. Naruszenie niezależności i obiektywizmu może wystąpić, jeżeli audyt zapewniający jest wykonywany przed upływem roku od daty wykonania formalnych usług doradczych. Można podjąć czynności w celu zminimalizowania skutków tego naruszenia poprzez przydzielenie innych audytorów do wykonania każdej z tych usług, ustanowienie niezależnego kierowania i nadzoru, określenie odrębnej odpowiedzialności za wyniki projektów oraz ujawnienie domniemanego naruszenia. Kierownictwo powinno być odpowiedzialne za przyjęcie i wdrażanie zaleceń.</p>	<p>7. Independence and objectivity may be impaired if assurance services are provided within one year after a formal consulting engagement. Steps can be taken to minimize the effects of impairment by assigning different auditors to perform each of the services, establishing independent management and supervision, defining separate accountability for the results of the projects, and disclosing the presumed impairment. Management should be responsible for accepting and implementing recommendations.</p>
<p>8. Należy zadbać o to, szczególnie w przypadku usług doradczych stałych lub o długotrwałym charakterze, aby audytorzy wewnętrzni nie przyjęli w sposób niewłaściwy lub niezamierzony obowiązków kierowniczych, które nie były planowane w pierwotnych celach i zakresie zadania.</p>	<p>8. Care should be taken, particularly involving consulting engagements that are ongoing or continuous in nature, so that internal auditors do not inappropriately or unintentionally assume management responsibilities that were not intended in the original objectives and scope of the engagement.</p>
<p>Należyta staranność zawodowa w zadaniach doradczych (<i>Standardy 1210.C1, 1220.C1, 2130.C1, oraz 2201.C1</i>)</p>	<p>Due Professional Care in Consulting Engagements (<i>Standards 1210.C1, 1220.C1, 2130.C1, and 2201.C1</i>)</p>
<p>9. Przy wykonywaniu formalnej usługi doradczej audytor wewnętrzny powinien wykazać należyta staranność zawodową, poprzez zrozumienie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potrzeb członków kierownictwa, w tym charakteru, czasu realizacji oraz sposobu przedstawienia wyników zadania. • Możliwych powodów i motywacji osób zlecających usługę. • Zakresu prac potrzebnych do osiągnięcia celów zadania. • Umiejętności i zasobów potrzebnych do wykonania zadania. • Wpływu na realizację planu audytu zatwierdzonego wcześniej przez komitet audytu. • Możliwych konsekwencji dla przyszłych projektów i zadań audytowych. • Możliwych korzyści dla organizacji wynikających z wykonania usługi. 	<p>9. The internal auditor should exercise due professional care in conducting a formal consulting engagement by understanding the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Needs of management officials, including the nature, timing, and communication of engagement results. • Possible motivations and reasons of those requesting the service. • Extent of work needed to achieve the engagement's objectives. • Skills and resources needed to conduct the engagement. • Effect on the scope of the audit plan previously approved by the audit committee. • Potential impact on future audit assignments and engagements. • Potential organizational benefits to be derived from the engagement.
<p>10. Oprócz względów dotyczących zachowania niezależności i obiektywizmu oraz należytej staranności zawodowej, audytor wewnętrzny powinien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odbyc właściwe spotkania i zgromadzić 	<p>10. In addition to the independence and objectivity evaluation and due professional care considerations described above, the internal auditor should:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conduct appropriate meetings and gather

<p>informacje niezbędne do oceny charakteru i zakresu usługi, która ma zostać wykonana.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upewnić się, usługobiorcy rozumieją i akceptują odpowiednie wytyczne zawarte w karcie audytu, zasadach i procedurach realizacji audytu wewnętrznego oraz w innych wytycznych regulujących wykonywanie usług doradczych. Audytor wewnętrzny powinien odmówić wykonywania usług doradczych, które są zakazane przez postanowienia karty audytu, sprzeczne z zasadami i procedurami audytu wewnętrznego, bądź nie wnoszą wartości dodanej i nie służą dobrem interesom organizacji. • Ocenic usługę doradczą pod kątem zgodności z ogólnym planem audytów, realizowanym przez audyt wewnętrzny. Plan zadań audytu wewnętrznego, oparty na analizie może uwzględniać zadania doradcze oraz polegać na ich wynikach w stopniu uznanym za właściwy. Plan powinien zapewniać odpowiednie objęcie audytem organizacji. • Udokumentować w pisemnej umowie lub w planie, ogólne warunki, ustalenia, sposoby dostarczenia wyników i inne kluczowe aspekty wykonania formalnej usługi doradczej. Jest niezwykle istotne, aby zarówno audytor wewnętrzny, jak i odbiorcy usługi doradczej rozumieli i akceptowali wymagania dotyczące sposobu raportowania oraz informowania o wynikach. <p>Zakres prac w zadaniach doradczych (<i>Standardy 2010.C1, 2110.C1 oraz C2, 2120.C1 oraz C2, 2201.C1, 2210.C1, 2220.C1, 2240.C1, oraz 2440.C2</i>)</p> <p>11. Audytorzy wewnętrzni powinni osiągnąć porozumienie z odbiorcami usług co do celów i zakresu zadania doradczego. Powinni również przekazać wszelkie zastrzeżenia co do wartości, korzyści lub ewentualnych ujemnych skutków zadania doradczego. Audytorzy wewnętrzni powinni zaznaczyć zakres prac tak, aby zapewnić profesjonalizm, rzetelność, wiarygodność oraz renomę audytu wewnętrznego.</p>	<p>necessary information to assess the nature and extent of the service to be provided.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Confirm that those receiving the service understand and agree with the relevant guidance contained in the internal audit charter, internal audit activity's policies and procedures, and other related guidance governing the conduct of consulting engagements. The internal auditor should decline to perform consulting engagements that are prohibited by the terms of the internal audit charter, conflict with the policies and procedures of the internal audit activity, or do not add value and promote the best interests of the organization. • Evaluate the consulting engagement for compatibility with the internal audit activity's overall plan of engagements. The internal audit activity's risk-based plan of engagements may incorporate and rely on consulting engagements, to the extent deemed appropriate, to provide necessary audit coverage to the organization. • Document general terms, understandings, deliverables, and other key factors of the formal consulting engagement in a written agreement or plan. It is essential that both the internal auditor and those receiving the consulting engagement understand and agree with the reporting and communication requirements. <p>Scope of Work in Consulting Engagements (<i>Standards 2010.C1, 2110.C1 and C2, 2120.C1 and C2, 2201.C1, 2210.C1, 2220.C1, 2240.C1, and 2440.C2</i>)</p> <p>11. As observed above, internal auditors should reach an understanding about the objectives and scope of the consulting engagement with those receiving the service. Any reservations about the value, benefit, or possible negative implications of the consulting engagement should be communicated to those receiving the service. Internal auditors should design the scope of work to ensure that professionalism, integrity, credibility, and reputation of the internal audit activity will be maintained.</p>
--	---

<p>12. Planując formalne zadania doradcze audytorzy wewnętrzni powinni wyznaczyć takie cele, aby móc zaspokoić potrzeby członków kierownictwa korzystających z ich usług. W przypadku specjalnych życzeń kierownictwa, audytorzy wewnętrzni mogą rozważyć następujące działania, o ile stwierdzą, że cele zadania wykraczają poza wymagania kierownictwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przekonać kierownictwo do włączenia dodatkowych celów do zakresu zadania doradczego; lub • Udokumentować i ujawnić w ostatecznym sprawozdaniu z wyników zadania fakt, że nie realizowano celów zadania; lub • Ustalone cele realizować w oddzielnym, kolejnym zadaniu zapewniającym. 	<p>12. In planning formal consulting engagements, internal auditors should design objectives to meet the appropriate needs of management officials receiving these services. In the case of special requests by management, internal auditors may consider the following actions if they believe that the objectives that should be pursued go beyond those requested by management:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Persuade management to include the additional objectives in the consulting engagement; Or • Document the fact that the objectives were not pursued and disclose that observation in the final communication of consulting engagement results; and • Include the objectives in a separate and subsequent assurance engagement.
<p>13. Programy formalnych zadań doradczych powinny dokumentować cele i zakres zadania, jak również proponowaną metodologię realizacji celów. Forma oraz zawartość programu może różnić się w zależności od charakteru zadania. Ustalając zakres zadania, audytorzy wewnętrzni mogą go rozszerzać lub ograniczać, aby zaspokoić wymagania kierownictwa. Jednakże audytor wewnętrzny musi być przekonany, że przewidywany zakres prac będzie odpowiedni dla realizacji celów zadania. Cele, zakres i warunki realizacji zadania powinny podlegać okresowej ocenie i być korygowane w trakcie prac.</p>	<p>13. Work programs for formal consulting engagements should document the objectives and scope of the engagement as well as the methodology to be used in satisfying the objectives. The form and content of the program may vary depending on the nature of the engagement. In establishing the scope of the engagement, internal auditors may expand or limit the scope to satisfy management's request. However, the internal auditor should be satisfied that the projected scope of work will be adequate to meet the objectives of the engagement. The objectives, scope, and terms of the engagement should be periodically reassessed and adjusted during the course of the work.</p>
<p>14. W trakcie realizacji formalnych zadań doradczych audytorzy wewnętrzni powinni zwracać uwagę na skuteczność procesów zarządzania ryzykiem i procesów kontrolnych. Powinni informować kierownictwo o znaczących zagrożeniach ryzykiem lub poważnych słabościach mechanizmów kontrolnych. W niektórych przypadkach spostrzeżenia audytora powinny być również przekazane kierownictwu wyższego szczebla, komitetowi audytu i/ lub radzie. Audytorzy powinni posłużyć się osądem zawodowym, a) ustalić istotność zagrożeń lub słabości oraz działań podjętych lub rozważanych w celu złagodzenia lub usunięcia tych zagrożeń i słabości; b) upewnić się, jakich informacji oczekują: kierownictwo wyższego szczebla, komitet audytu oraz rada odnośnie tych zagadnień.</p>	<p>14. Internal auditors should be observant of the effectiveness of risk management and control processes during formal consulting engagements. Substantial risk exposures or material control weaknesses should be brought to the attention of management. In some situations the auditor's concerns should also be communicated to executive management, the audit committee, and/or the board of directors. Auditors should use professional judgment (a) to determine the significance of exposures or weaknesses and the actions taken or contemplated to mitigate or correct these exposures or weaknesses and (b) to ascertain the expectations of executive management, the audit committee, and board in having these matters reported.</p>

Informowanie o wynikach zadań doradczych <i>(Standardy 2410.C1 oraz 2440.C1)</i>	Communicating the Results of Consulting Engagements <i>(Standards 2410.C1 and 2440.C1)</i>
<p>15. Informacja o postępie i wynikach działań doradczych będzie różniła się co do formy i zawartości w zależności od rodzaju zadania i potrzeb zlecniodawcy. Wymogi sprawozdawczości są na ogół ustalone przez zlecających usługę doradczą i powinny spełniać cele określone i uzgodnione z kierownictwem. Jednak forma informowania o wynikach zadania doradczego powinna wyraźnie określać charakter zadania oraz wszelkie ograniczenia bądź inne czynniki, o których użytkownicy informacji powinni być informowani.</p> <p>16. W pewnych okolicznościach audytor wewnętrzny może dojść do wniosku, że wyniki powinny zostać przekazane stronom innym niż te, którym je dostarczono lub które zleciły wykonanie usługi. W takich przypadkach audytor wewnętrzny powinien rozszerzyć sprawozdawczość tak, aby wyniki zostały przekazane odpowiednim stronom. Powinien również podjąć następujące czynności, aż do upewnienia się, że kwestia została rozstrzygnięta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Po pierwsze, ustalić, co przewiduje umowa dotycząca zadania doradczego i związanych z nim sprawozdań. • Po drugie, podjąć próbę przekonania tych którym dostarczono lub na rzecz których świadczone usługi, aby dobrowolnie zgodzili się rozszerzyć krąg odbiorców sprawozdań. • Po trzecie, ustalić jakie wytyczne odnośnie sprawozdań z zadań doradczych zawiera karta lub zasady i procedury audytu wewnętrznego. • Po czwarte, ustalić jakie wytyczne zawierają: kodeks postępowania, kodeks etyki bądź inne pokrewne regulacje, dyrektywy administracyjne lub procedury. • Po piąte, ustalić, jakie wytyczne zawierają Standardy IIA oraz Kodeks Etyki, inne standardy lub kodeksy stosowane przez audytora oraz wszelkie wymogi prawne dotyczące rozpatrywanej kwestii. 	<p>15. Communication of the progress and results of consulting engagements will vary in form and content depending upon the nature of the engagement and the needs of the client. Reporting requirements are generally determined by those requesting the consulting service and should meet the objectives as determined and agreed to with management. However, the format for communicating the results of the consulting engagement should clearly describe the nature of the engagement and any limitations, restrictions, or other factors about which users of the information should be made aware.</p> <p>16. In some circumstances, the internal auditor may conclude that the results should be communicated beyond those who received or requested the service. In such cases, the internal auditor should expand the reporting so that results are communicated to the appropriate parties. When expanding the reporting to other parties, the auditor should conduct the following steps until satisfied with the resolution of the matter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • First, determine what direction is provided in the agreement concerning the consulting engagement and related communications. • Second, attempt to convince those receiving or requesting the service to expand voluntarily the communication to the appropriate parties. • Third, determine what guidance is provided in the internal audit charter or audit activity's policies and procedures concerning consulting communications. • Fourth, determine what guidance is provided in the organization's code of conduct, code of ethics, and other relative policies, administrative directives, or procedures. • Fifth, determine what guidance is provided by The IIA's <i>Standards</i> and Code of Ethics, other standards or codes applicable to the auditor, and any legal or regulatory requirements that relate to the matter under consideration.

<p>17. Audytorzy wewnętrzni powinni ujawniać kierownictwu, komitetowi audytu, radzie lub innym organom nadzorującym organizacji – charakter, zakres i ogólne wyniki formalnych zadań doradczych, wraz z innymi sprawozdaniami audytu wewnętrznego. Audytorzy wewnętrzni powinni informować kierownictwo wyższego szczebla i komitet audytu o sposobie wykorzystania zasobów audytu. Nie ma potrzeby przekazywania szczegółowych sprawozdań z zadań doradczych ani konkretnych wyników i zaleceń. Należy jednak przedstawić odpowiedni opis tych zadań oraz przekazać wynikające z nich istotne zalecenia, co też ma znaczenie dla wypełnienia obowiązków audytora wewnętrznego, wynikających <i>Standardu 2060, Składanie sprawozdań radzie i kierownictwu wyższego szczebla</i>.</p>	<p>17. Internal auditors should disclose to management, the audit committee, board, or other governing body of the organization the nature, extent, and overall results of formal consulting engagements along with other reports of internal auditing activities. Internal auditors should keep executive management and the audit committee informed about how audit resources are being deployed. Neither detail reports of these consulting engagements nor the specific results and recommendations are required to be communicated. But, an appropriate description of these types of engagements and their significant recommendations should be communicated and is essential in satisfying the internal auditor's responsibility in complying with <i>Standard 2060, Reporting to the Board and Senior Management</i>.</p>
<p>Wymogi dotyczące dokumentacji przy zadaniach doradczych <i>(Standard 2330.C1)</i></p> <p>18. Audytorzy wewnętrzni powinni dokumentować pracę, wykonaną na rzecz realizacji celów formalnego zadania doradczego oraz uzasadnić wyniki. Jednakże wymogi dokumentacyjne mające zastosowanie do zadań zapewniających niekoniecznie mają zastosowanie do zadań doradczych.</p> <p>19. Zachęca się audytorów do przyjęcia odpowiednich zasad archiwizacji dokumentacji oraz do uregulowania powiązanych z tym kwestii, np. własności dokumentacji zadania doradczego, aby zapewnić organizacji odpowiednią ochronę oraz uniknąć potencjalnych nieporozumień przy prośbach o udostępnienie dokumentacji. W sytuacjach dotyczących postępowania prawnego, wymogów odpowiednich regulacji, kwestii podatkowych i księgowych należy oczekiwać specjalnego postępowania z częścią dokumentacji zadania doradczego.</p>	<p>Documentation Requirements for Consulting Engagements <i>(Standard 2330.C1)</i></p> <p>18. Internal auditors should document the work performed to achieve the objectives of a formal consulting engagement and support its results. However, documentation requirements applicable to assurance engagements do not necessarily apply to consulting engagements.</p> <p>19. Auditors are encouraged to adopt appropriate record retention policies and address related issues, such as ownership of consulting engagement records, in order to protect the organization adequately and to avoid potential misunderstandings involving requests for these records. Situations involving legal proceedings, regulatory requirements, tax issues, and accounting matters may call for special handling of certain consulting engagement records.</p>
<p>Monitorowanie zadań doradczych <i>(Standard 2500.C1)</i></p> <p>20. Audyt wewnętrzny powinien monitorować wyniki zadań doradczych w zakresie uzgodnionym ze zleceniodawcą. Różne rodzaje monitoringu mogą być odpowiednie dla różnych rodzajów zadań doradczych. Wynik monitorowania może zależeć od wielu czynników,</p>	<p>Monitoring of Consulting Engagements <i>(Standard 2500.C1)</i></p> <p>20. The internal audit activity should monitor the results of consulting engagements to the extent agreed upon with the client. Varying types of monitoring may be appropriate for differing types of consulting engagements. The monitoring effort may depend on factors such as management's</p>

na przykład wyraźnego zainteresowania kierownictwa zadaniem, oceny ryzyka dokonanej przez audytora wewnętrznego lub wartości projektu dla organizacji.	explicit interest in the engagement or the internal auditor's assessment of the project's risks or value to the organization.
--	---